

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کسب و کار در بستر عبودیت

نگرش توحیدی به کسب و کار، معیشت و فعالیت های اقتصادی

مؤلف: حسین علیپور

ناشر: انتشارات راه فطرت

چاپ اول: زمستان ۱۴۰۳

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: اعتماد قم

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۸۴-۵۴-۶

نشانی: قم، بلوار یادگار امام، خیابان آیت الله بنی فضل شمالی،

خیابان شهید ملکی، روبروی کوچه ۲۰، پلاک ۳۵

مرکز بخش: ۰۹۹۳۴۴۴۴۵۷۳ - ۰۲۵۳۸۷۴۲۹۹۴

تارنما: www.Rahefetrat.com

پست الکترونیکی: info@rahefetrat.com

شناسه فضای مجازی: @RaheFetrat

سامانه پیام کوتاه: ۳۰۰۰ ۸۶۶۶ ۷۲

سرشناسه: علیپور حسین، ۱۳۳۴ -

عنوان و نام پدیدآور: کسب و کار در بستر عبودیت / مؤلف حسین علیپور

مشخصات نشر: قم: راه فطرت، ۱۴۰۳.

مشخصات ظاهری: ۱۶۰ ص: ۱۴/۵ × ۲۷/۵ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۸۴-۵۴-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۵۹: همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: بندگی (اسلام)

(Servitudes (Islam*

کسب و کار-- جنبه های مذهبی -- اسلام

Business -- Religious aspects -- Islam

رده بندی کنگره: BP۲۲۵/۲

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۶۴

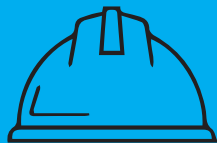
شماره کتابشناسی ملی: ۹۹۵۳۸۱۰

پیا سبر اکرم ﷺ

العبادة عشرة أجزاء تسعة أجزاء منها في طلب الحلال

عبادت ده جزء دارد، که نه جزء آن، طلب روزی حلال است.

مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۵۰

کسب و کار
در بستر
عبودیت

مقدمه

دردنیای امروز، اقتصاد، کسب و کار و معیشت، بیشتر در چارچوب مادی‌گرایی تعریف شده‌اند. این دیدگاه، هدف والای انسانی یعنی عبودیت و تقرب به خداوند را به حاشیه رانده است. درحالی‌که از منظر الهی، معیشت و کسب و کار، بستری برای عبودیت، تربیت انسان و دستیابی به سعادت ابدی در کنار بهره‌های حلال دنیوی است. این کتاب، با شناسایی این خلأ، در پی ارائه الگو و ایجاد نقطه‌ای است که اقتصاد را از حالت صرفاً مادی خارج کرده و آن را در خدمت اهداف الهی و معنوی قرار دهد.

این اثر، نگاهی تازه به موضوع کسب و کار و اقتصاد دارد و با تأکید بر محور عبودیت، تلاش می‌کند تا مبنایی الهی و توحیدی برای فعالیت‌های اقتصادی ارائه دهد. ساختار و محتوای کتاب، حاصل جمع‌آوری، پیاده‌سازی و تدوین جلسات مختلف حاج آقا علی‌پور با فعالان اقتصادی و مجموعه شهرک صنعتی بوده و در چهار گفتار تنظیم شده است. هر گفتار، یکی از ابعاد و ارکان اصلی کسب و کار توحیدی را تبیین می‌کند و با بهره‌گیری از آیات قرآن و روایات، به موضوعات کلیدی نظیر عبودیت، توکل، معیشت مؤمنانه، والگوسازی و ترویج می‌پردازد.

یکی از ویژگی‌های برجسته این اثر، استناد مداوم به آیات و روایات است. هر بخش از کتاب، بر اساس آموزه‌های دینی به صورت دقیق و مستند ارائه شده و همگی به عنوان منابع اصلی کتاب مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

در گفتار اول با عنوان جوهره و جنس اصلی، به ماهیت بنیادین فعالیت‌های اقتصادی پرداخته شده که همان عبودیت است. این بخش به ضرورت شناخت ماهیت هر فعالیت اشاره دارد و نشان می‌دهد که عبودیت، اساس تمام اعمال و تلاش‌های انسان است. در این گفتار، اهمیت عبودیت از منظر آیات و روایات مورد بررسی قرار گرفته و بر نقش آن در گسترش افق فکری، ایجاد آرامش قلبی، و کنار رفتن اختلافات نفسانی تأکید می‌شود. همچنین به آثار برکات عبودیت، همچون مدیریت الهی و اصلاح امور دنیوی و اخروی پرداخته شده است. در این بخش، شرک به عنوان مانعی برای عبودیت توحیدی معرفی شده و اثرات زیان‌بار آن بر زندگی فردی و اجتماعی مورد تحلیل قرار گرفته است.

گفتار دوم به پیش‌نیازها و لوازم عبودیت در کسب و کار می‌پردازد. این بخش بر اهمیت توجه به مالکیت مطلق الهی و اصل توکل تأکید دارد. نقش توکل، به عنوان یکی از ارکان اساسی در عبودیت، با استناد به آیات قرآن شرح داده شده است. همچنین، مباحثی نظیر تأثیر تقوا در فعالیت‌های اقتصادی، درک ارتباط آیات آفاقی و انفسی، و شناخت حیل‌های ابلیس در مسیر عبودیت در این گفتار گنجانده شده است. یکی دیگر از موضوعات کلیدی این بخش، نحوه مواجهه

با ابتهالات در فضای كسب و كار و لزوم نگاه توحیدی به تدبیر و اختیار است.

در گفتار سوم با عنوان معیشت مؤمنانه، ویژگی های معیشتی كه بر مبنای ارزش های دینی و اخلاقی استوار است، شرح داده شده است. این گفتار بر اهمیت بازگشت به اسلام ناب در عرصه اقتصادی تأکید دارد و ارزش كار و تلاش، قبح تنبلی و سستی، و لزوم تقدیر و تدبیر در معیشت را بررسی می كند. همچنین، نحوه تعامل مؤمنانه در امور اقتصادی، از جمله ارزش گره گشایی از مشكلات دیگران، اهمیت انتقاد پذیری مؤمنانه، و اثرات مثبت كار جمعی در مسیر عبودیت، در این بخش مورد تأکید قرار گرفته است.

گفتار چهارم با عنوان الگوسازی و ترویج، به ضرورت الگوسازی در راستای ترویج كسب و كار و توحیدی می پردازد. در این گفتار، الگوسازی به عنوان راهی برای ایجاد تحول در نظام اقتصادی و حرکت به سوی تمدن نوین اسلامی معرفی شده است. این بخش بر اهمیت معرفی الگوهای موفق، تقویت پشتوانه های پژوهشی، و اتحاد علم و دین در مسیر تحقق اقتصاد توحیدی تأکید دارد. همچنین، تلاش برای تثبیت این الگوها به عنوان بخشی از فرهنگ عمومی جامعه و نقش آن در تحقق اهداف تمدنی اسلامی مورد بررسی قرار گرفته است.

این چهار گفتار، در کنار هم، ساختاری یکپارچه برای كتاب فراهم کرده اند كه هدف آن، ارائه نگرشی الهی و توحیدی به معیشت و كسب و كار است. با تکیه بر آیات قرآن و روایات اهل بیت (علیهم السلام) این اثر، بینشی نوین و متفاوت برای فعالان اقتصادی و کسانی كه به دنبال

• کسب و کار در بستر عبودیت •

معیشتی توأم با عبودیت هستند، ارائه می دهد.

انشاء الله خداوند متعال این اثر را به لطف و رحمت بی پایانش، مقبول درگاه خود و مشمول عنایات خاصه حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه قرار دهد. همچنین، امید است که خوانندگان گرامی با مطالعه و تأمل در این مباحث، ضمن بهره گیری از محتوای کتاب، مسیر کسب و کار خود را به سوی عبودیت خالص و رضایت الهی هموارتر سازند و انشاء الله این تلاش، گامی کوچک در مسیر تحقق کسب و کار توحیدی در راستای تمدن نوین اسلامی باشد.

در پایان، از خوانندگان گرامی تقاضا می شود هرگونه انتقاد، پیشنهاد یا نظری که به ارتقای کیفیت این اثر و آثار مشابه کمک می کند، از طریق راه های ارتباطی با انتشارات راه فطرت در میان بگذارند. نظرات ارزشمند شما چراغ راه ما برای بهبود و گسترش فعالیت های آتی خواهد بود انشاء الله.

انتشارات راه فطرت

اسفندماه ۱۴۰۳ ه.ش

فهرست

✦ گفتار اول ✦ جوهره و جنس اصلی ✦

- ۱۳ ضرورت شناخت جنس هر فعالیت
- ۱۴ عبودیت، بستر اصلی فعالیت ها
- ۲۰ ✦ اهمیت عبودیت از منظر آیات ✦
- ۲۴ ✦ لزوم قرائت قرآن برای زدودن غفلت ✦
- ۲۵ ✦ اهمیت عبودیت از منظر روایات ✦
- ۲۸ ✦ شرک از منظر آیات و روایات ✦
- ۳۰ ✦ آثار، برکات و صفات ذاتی جنس عبودیت ✦
- ۳۰ ✦ گسترش افق فکری فراتر از عالم ماده ✦
- ۳۲ ✦ توجه دائمی به مرگ و دوری از تعلقات دنیوی ✦
- ۳۶ ✦ کنار رفتن اختلافات نفسانی ✦
- ۳۸ ✦ فهم حقایق توحیدی ✦
- ۴۱ ✦ مدیریت الهی ✦
- ۴۴ ✦ خدمت به دیگران ✦

• کسب و کار در بستر عبودیت •

- ۴۴..... اهمیت دادن به نظارت الهی ◉
- ۴۷..... روحیهٔ مبارزه و مجاهده ◉
- ۵۲..... زیبایی ها و نعمت های عبودیت ❖
- ۵۵..... آرامش قلبی و اصلاح شدن امور دنیوی و اخروی ◉

❖ گفتار دوم ◉ پیش نیازها و لوازم ❖

- ۵۹..... توجه به مالکیت و حاکمیت مطلق الهی
- ۶۴..... توجه توحیدی به تدبیر و اختیار.....
- ۶۵..... توجه به روح توحیدی در فعالیت های اقتصادی.....
- ۷۱..... تقویت قوهٔ عقل.....
- ۷۴..... توجه به اصل توکل.....
- ۸۸..... ❖ ورود به حرکت های اقتصادی بر مبنای مرتبهٔ توکل..... ❖
- ۹۰..... ❖ توجه به اسم «رب العالمین» در فعالیت های اقتصادی..... ❖
- ۹۳..... ❖ توجه و اعتقاد به اثر تقوا..... ❖
- ۹۷..... ❖ دودیدگاه و اعتقاد متفاوت نسبت به ارادهٔ الهی و افعال انسان..... ❖
- ۹۹..... توجه به آیات آفاقی و انفسی در کسب و کار.....
- ۱۰۷..... توجه به حيله های ابليس در کسب و کار.....
- ۱۱۳..... نحوهٔ مواجهه با ابتلائات در کسب و کار.....

❖ گفتار سوم ◉ معیشت مؤمنانه ❖

- ۱۲۳..... لزوم رجوع به اسلام ناب.....
- ۱۲۵..... ارزش کار.....

فُبح تنبلی و سستی	۱۲۷
حُسن تقدیر و تدبیر در معیشت	۱۲۹
نحوه تعامل با مؤمنین و افراد در کسب و کار	۱۳۳
❖ ارزش مؤمن	۱۳۴
❖ انتقادپذیری مؤمنانه و توحیدی	۱۳۸
❖ اثرات گره گشایی از مشکلات مؤمن	۱۳۹
❖ ارزش کار جمعی	۱۴۳

❖ گفتار چهارم ❖ الگوسازی و ترویج ❖

معرفی الگو	۱۴۷
نفی ادعای تعارض علم و دین	۱۵۰
تقویت پشتوانه پژوهشی	۱۵۳
حرکت در مسیر تمدن نوین اسلامی	۱۵۴
کتابنامه	۱۵۹

